



Határozatok Tára

C-1/12. sz. ügy

**Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas
kontra
Autoridade da Concorrência**

(a Tribunal da Relação de Lisboa [Portugália] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Okleveles könyvvizsgálók kamarája — Az okleveles könyvvizsgálók kötelező továbbképzési rendszerére vonatkozó szabályozás — EUMSZ 101. cikk — Vállalkozások társulása — Versenykorlátozás — Igazolások — Az EUMSZ 106. cikk (2) bekezdése”

Összefoglaló – A Bíróság ítélete (második tanács), 2013. február 28.

1. *Verseny — Uniós szabályok — Vállalkozás — Fogalom — Okleveles könyvvizsgálók — Belfoglaltság*

(EUMSZ 101., EUMSZ 102. és EUMSZ 106. cikk)

2. *Kartellek — Vállalkozások társulásai által hozott döntések — Fogalom — Valamely tagállam okleveles könyvvizsgálóinak kamarája által elfogadott, az okleveles könyvvizsgálók kötelező képzési rendszeréről szóló rendelet — Belfoglaltság*

(EUMSZ 101. cikk)

3. *Kartellek — A tagállamok közötti kereskedelem érintettsége — Értékelési szempontok*

(EUMSZ 101. cikk)

4. *Kartellek — Versenytorzítás — Vállalkozások társulásai által hozott döntések — Valamely tagállam okleveles könyvvizsgálóinak kamarája által elfogadott, az okleveles könyvvizsgálók kötelező képzési rendszeréről szóló rendelet — A versenyellenes hatások nemzeti bíróság általi értékelése — A versenynek az érintett piac jelentős részén e szakmai kamara javára való megszüntetése és a piac másik részén hátrányosan megkülönböztető feltételeknek a versenytársakkal szembeni alkalmazása — Az uniós versenyjogi szabályok megsértése — Az okleveles könyvvizsgálók által nyújtott szolgáltatások minősége biztosításának szükségességére alapított igazolás — Hiány*

(EUMSZ 101. cikk, (1) és (3) bekezdés, EUMSZ 106. cikk, (2) bekezdés)

1. Az okleveles könyvvizsgálók – mivel díjazás fejében olyan könyvvizsgálói szolgáltatást nyújtanak, amely különösen jogalanyok számvitelének megtervezéséből, szervezéséből és összehangolásából, e jogalanyok pénzügyi kimutatásainak és adóbevallásainak aláírásából, a számviteli, adózási és szociális biztonsággal kapcsolatos tanácsadói tevékenységéből, valamint azon adóalanyok képviselőjében, amelyek számvitelért felelősek, adózási eljárások közigazgatási szakaszában a sajátos jogkörükkel kapcsolatos

kérdések keretében való eljárásból áll, és mivel szellemi szabadfoglalkozást gyakorló személyekként az e tevékenységekkel járó pénzügyi kockázatokat maguk viselik, mivel a kiadások és bevételek közötti eltérés esetén az okleveles könyvvizsgáló a megállapított hiányt maga viseli – gazdasági tevékenységet folytatnak, következésképpen az EUMSZ 101. cikk értelmében vállalkozásoknak minősülnek, és az általuk nyújtott szolgáltatások összetett és szakmai jellege, valamint azon körülmény, hogy a foglalkozásuk gyakorlása szabályozott, sem módosíthatja e következtetést.

(vö. 37., 38. pont)

2. Az Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas (az okleveles könyvvizsgálók kamarája, a továbbiakban: OTOC) hasonló szakmai kamara által elfogadott, a képzési kreditek szerzéséről szóló rendelethez (Regulamento da Formação de Créditos) hasonló rendeletet az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett vállalkozások társulása által elfogadott döntésnek kell tekinteni.

Ugyanis először is az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló szabályozás nem minősül a gazdasági tevékenység körén kívül esőnek, mivel az OTOC maga is nyújt okleveles könyvvizsgálóknak szóló szakmai továbbképzési tanfolyamokat, és a továbbképzést nyújtani kívánó többi szolgáltatóra is a vitatott rendeletben meghatározott szabályok az irányadók. Ezen túlmenően az okleveles könyvvizsgálók azon kötelezettsége, hogy az e rendeletben meghatározott feltételek szerint továbbképzésben vegyenek részt, szorosan összefügg szakmai tevékenységük gyakorlásával, e kötelezettség elmulasztása pedig olyan fegyelmi szankciókhoz vezethet, mint például a tevékenység legfeljebb három évig terjedő felfüggesztésének elrendelése vagy a kamarai tagok sorából való törlés. Még ha feltételezzük is, hogy a szóban forgó rendelet közvetlenül nem befolyásolja az okleveles könyvvizsgálók gazdasági tevékenységét, e körülmény önmagában nem elegendő ahhoz, hogy a vállalkozások valamely döntése ne tartozzon az EUMSZ 101. cikk hatálya alá. Az ilyen döntés ugyanis az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében azon a piacon akadályozhatja, korlátozhatja vagy torzíthatja a versenyt, amelyen valamely szakmai kamara tagjai tevékenységüket végzik, hanem olyan más piacon is, amelyen e szakmai kamara maga is gazdasági tevékenységet végez.

Másodszor, amikor az OTOC-hoz hasonló szakmai kamara a vitatott rendelethez hasonló rendeletet fogad el, nem a közhatalom tipikus előjogait gyakorolja, hanem inkább egy olyan hivatás szabályozó hatóságaként jár el, amelynek gyakorlása egyébiránt gazdasági tevékenységnek minősül.

Egyfelől azon jogi keret ugyanis, amelyen belül az ilyen megállapodások megkötésére és az ilyen döntések meghozatalára sor kerül, valamint a különböző nemzeti jogrendszerek által e keretnek adott jogi minősítés nem bír jelentőséggel az uniós versenyjogi szabályok és különösen az EUMSZ 101. cikk alkalmazásának szempontjából. Másfelől az OTOC alapszabálya nem mondja ki, hogy az utóbbi kizárólagos joggal rendelkezik az okleveles könyvvizsgálóknak szóló szakmai továbbképzési tanfolyamok nyújtására, és nem is ír elő olyan feltételeket, amelyek a képzési szervezeteknek az okleveles könyvvizsgálók kötelező továbbképzésének piacára való belépését szabályoznák.

Végül azon körülmény, miszerint az OTOC nonprofit szervezet, nem akadályozza annak, hogy vállalkozásnak minősüljön az a jogalany, amely tevékeny a piacon, ha az ennek megfelelő szolgáltatások nyújtása a többi, nyereségorientált gazdasági szereplő szolgáltatásaival versenyez.

(vö. 41–46., 48., 51., 52., 56., 57., 59. pont és a rendelkező rész)

3. Lásd a határozat szövegét.

(vö. 65. pont)

4. Az Ordem dos Técnicos Oficiais de Contashoz (az okleveles könyvvizsgálók kamarája, a továbbiakban: OTOC) hasonló szakmai kamara által elfogadott, a képzési kreditek szerzéséről szóló rendelethez hasonló olyan rendelet, amely okleveles könyvvizsgálók kötelező továbbképzésére

vonatkozó rendszert hoz létre az utóbbiak által nyújtott szolgáltatások minőségének biztosítása érdekében, az EUMSZ 101. cikk által tiltott versenykorlátozásnak minősül annyiban, amennyiben – amely kérdést az előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia – az érintett piac jelentős részén e szakmai kamara javára megszünteti a versenyt, és a piac másik részén hátrányosan megkülönböztető feltételeket kényszerít e szakmai kamara versenytársaira.

Egyébként nem tartozik automatikusan az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom hatálya alá a vállalkozások valamely társulásának bármely olyan döntése, amely korlátozza a felek vagy az egyik fél cselekvési szabadságát. Ennek a rendelkezésnek egyedi esetben történő alkalmazásakor ugyanis mindenképp azt az általános közeget kell figyelembe venni, amelyben a vállalkozások szóban forgó társulása meghozta a döntést, vagy amelyben az kifejti a hatását, illetve különösen annak célkitűzéseit kell figyelembe venni. E tekintetben úgy tűnik, hogy az OTOC által előírt versenykorlátozások túllépnek azon a mértéken, amely az okleveles könyvvizsgálók által nyújtott szolgáltatások minőségének biztosításához szükséges.

Végül pedig sem az EUMSZ 101. cikk (3) bekezdésében meghatározott mentesség alkalmazásának feltételei, sem az EUMSZ 106. cikk (2) bekezdése alkalmazásának feltételei nem állnak fenn.

(vö. 68–73., 93., 97–108. pont és a rendelkező rész 2. pontja)